

עלוך לשבת
פרשת אמור
תש"פ

שיחות קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ביהמ"ד החסידי ספינקא רח' דונולו 11 כ"ב

בס"ד

[שיעור בפרי הארץ המשך פר' קדושים
נמסר: מוצש"ק פרשת אח"ק תש"פ]

'בעל כרחך – שם אתה חי'

הרכב אלא להיפך כדי לעמוד על טיבו כמה חזק הוא שבמקרה הצורך חלילה נוכל לדעת כמה אנשים ובמשא וכדו' הוא יכול להכיל... כמו כן כשהקב"ה מנסה אותנו בניסיון זהו כמו אותו מבחן התרסקות אך לא כדי לקחת מאיתנו משהו אלא כדי להעלות ולחזק בנו את כח העמידה. ועל כן כל זמן שהאדם עומד במבחני ההתרסקות הללו ולא נשבר שם, הוא נכנס למצב של חכמה, שיביא אותו לבסוף למצב של אין. ונבאר, אם אדם יחליט שהוא כבר הגיע לאין אך לא יעשה כלום, אז לא יקבל כלום. בגלל שהוא לא עושה משהו כדי להגיע למצב של אין. אך העבודה היא להיכנס למצב של חכמה היינו לדעת את כל העשייה של האדם ואז – לבטל אותה על ידי העבודה של ההכרה שהבורא נותן לו את הכוחות לזה. אך לא לעשות כלום ולשבת רגל על רגל ולהרגיש שאני באין זה לא נכון כלל.

יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו. ולכאורה מה הפירוש הקב"ה עוזרו, הלא הקב"ה עושה את הכל ומהו העזרה הזו? באר ר' אשר זי"ע שאמנם הקב"ה עושה הכל אך העבודה שלנו היא באמת להכיר בכך!!! כי

בשבוע שעבר ביארנו בדברי הפרי הארץ זי"ע, "והנה כללא דמילתא דכל דבר והיפוכו הוא מן הקצה אל הקצה". כלומר – כפי שכשאדם מתחזק הוא עולה לקצה אחד כמו כן אם ח"ו נופל הוא יכול גם ליפול אל הקצה השני... ובביאור כוונתו כן איתא במהר"ל שלפעמים אין אנו יודעים מעלתם של דברים אלא דרך החסרונות שלהם. שכשאדם נופל ומגלה חסרונות גדולים הוא שגם המעלות של המצב הדבר גדולים המה מאוד.

הפרי הארץ מבאר שאדם בעל ידיעות, אינו בהכרח שחכם הוא. משא"כ היפך החכם... בשבוע שעבר הבאנו בתחילת דבריו של הפרי הארץ את הפסוק "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני". וכבר ביארנו שבפרשת קדושים הפרי הארץ שם דגש על ביאור עניין החכמה. החכמה היא מצד אחד נוטריקון כח מה, לאמר במקום שאדם ייכנס למקום של ישות במעברים שלו, צריך לבטל את עצמו להגיע למצב של התבטלות לאין. הפרי הארץ מכנה זאת "ייסורי – בדקי דמיתא", כלומר הייסורים הם המבחן של האדם. ולדוגמא הבאנו בעבר את המושג 'מבחן התרסקות' שעושים לרכבים כדי לדעת ולבדוק את מידת חסינותם בדיקה זו לא נועדה כדי להרוס את

ה' שדורשים מאיתנו אין לה מתנדבים, האם ראיתם פעם מישהו שמתנדב לא לכעוס על השני?? שמתנדב לשתוק ולהתגבר על מידותיו? אלא בעל כרחך אתה - - - **חיי!!!** מה שהמציאות מביאה לפתחו של האדם לא מתיעצים אותו קודם לכן מתי זה יבוא ואיך הוא יהיה אז, ובאמת גוף האדם מושך אותו כל הזמן שיש לו חכמה ויש לו השגים, להעצים את האגו ולהסתכל רק על החיצוניות. אך הקב"ה עושה עם האדם חסד ומביא לו כאב קטן כי הדרך היחידה שאדם נכנס לעבודה זו הוא בעל כורחו – כלומר ברגע הכאב, שם האגו שלו מתרסק והוא יכול לעבוד על עצמו לפנות מקום להנהגת השי"ת. וזהו הפשט 'אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו', כי מציאות הוא שאינו יכול לבד להיכנס לדרך עבודת ה' כי הכל הוא יקח לעצמו, ועל זה הקב"ה עוזרו ונותן לו 'לק' קטן של כאב שהוא כאין וכאפס לעומת הכאב של הקב"ה מזה שאיננו נותנים לו להיכנס אלינו שזה ממש כדוחק רגלי השכינה.

זהו המצב הנוכחי שהקב"ה עזר ושם אותנו בו, איבדנו כל חוש כיוון, אף אחד לא יודע כיצד החיים ימשכו בכל תחום שהוא, בכלכלה בשמחות ברפואה בלימודים וכו' כל דבר משתנה כעת לפי הנסיבות ולפי הסיבות. ומי שאומר שהוא יודע הוא בסך הכל טיפש! מדוע? כי זאת ההזדמנות שלא תחזור שהקב"ה המציא לפתחנו כדי שנגיע לנקודה של חכמה – כח מה. שהוא הביטול לה'. מה נותן לי הביטול הזה? ביטול זה הוא מתנה מזהב על מגש של כסף שהקב"ה נותן לנו כעזרה מן הצד. עזרה למה? להכיר שאת הכל הוא עושה! ואיך אני רואה את העזרה הזו? דווקא דרך הלא נודע שם עומדת נקודת הכאב של האדם בחוסר אונים הזה שלא יודע מה יעשה מחר, זה נותן לו את האחיזה האמיתית לעשות – אך לא לשכוח לרגע שהקב"ה הוא זה שעושה ומעשה אותנו... והן הם דברי הבעש"ט הק', **"שמע ישראל הא"ה אחד"**, כמה שאני מזיז את עצמי הצידה ממילא מתפנה יותר מקום כביכול לשכינה הק' לשרות בתוכי. ומספרים משל על אחד מראשי הממשל באחת

הגוף לא נותן שיקחו לו את השליטה. מספרים על הרה"ק מקאצק זי"ע, שיום אחד נכנס לביהמ"ד ושאל את הסובבים היכן נמצא הרבש"ע? התחילו כל אחד לומר פסוקים מפסוקים שונים, כמו 'מלא כל הארץ כבודו' 'סובב כל עלמין' 'ממלא כל עלמין' וכו'... אמר להם: נקטו כלל זה בידכם: **הקב"ה נמצא היכן שאתם מכניסים אותו!!!** וזהו געדאנק חזק מאוד, כי כמה שאדם יותר ישחרר את האחיזה והשליטה שלו בחייו כן יראה פלאות כיצד הקב"ה נמצא אצלו יותר ויותר.

נצטט כאן את דברי הבעש"ט הק' שמבאר בפרשת ואתחנן את הפסוק **"שמע ישראל הא"ה אחד"**. מהו אחד? **'האדם צריך לשים עצמו במקום שהוא אין ואפס, ואין עיקרו אלא רק הנשמה שבו שהיא חלק אלוק ממעל, נמצא שאין בכל העולם אלא רק הקב"ה אחד. ועיקר הכוונה באחד שיכוון לסלק את עצמו ולכוון שמלוא כל הארץ כבודו ואין שום דבר פנוי מנו יתברך'**. נשמע לכאורה פשוט, אך זהו בעצם משפט המפתח לכל הדרך שאנו מדברים כל הזמן. אין מבקשים מהאדם להכניס את הקב"ה לכל מצב מהחיים שלו ומהמעברים שלו אלא מה שמבקשים מהאדם הוא לסלק את עצמו, וממילא באופן אוטומטי הקב"ה ישכון שם. כי כשאדם עושה עצמו כאין וכאפס ולא מבין ומסלק את עצמו, ממילא מתגלה יד ה' שמנהיג אותו כפי הבנתו וכפי רצונו.

פתחנו לעיל בפסוק ששלמה המלך אומר "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני". מצד אחד הקב"ה נותן לנו חכמה והבנה כדי שנבין ונשיג את החכמה. אך היעד של כל זה הוא להגיע להתקשרות עם החכמה הזאת היינו לבטל את ההבנה וההשגה מאחר וכל מה שאנו משיגים הוא כאין וכאפס לעומת הקב"ה שהוא אין סוף ואז מתקשרים החכמה עם האין ומתגלה כבוד ה' בעולם. החידוש שר' אשר זי"ע לימד אותנו הוא שאדם לא עובד את ה' בהתנדבות. ב"ה היום בדור שלנו ניתן לראות אנשים שמתנדבים לעשיית חסד עם הזולת גם בדברים מאוד מורכבים, אך עבודת

וזוהו התהו ובוהו שיש לאדם. וביתר ביאור: כעת אנו נמצאים בימי ספירת העומר. כידוע שימים אלו יש בהם דגש על עבודת המידות. היינו שהתהליך הוא שבפסח קיבלנו איתערותא דלעילא, ובמוצאי הפסח אנו צריכים לעבוד מחדש ע"י איתערותא דלתתא במשך כל ימי העומר, כדי שבחג שבועות שוב נקבל את האיתערותא דלעילא. אך מהי האיתערותא דלתתא של האדם בעבודת המידות? שאלנו על כך את ר' אשר זי"ע, והוא אמר מילה אחת: גורנישט. ובציטוט דברי הפרי הארץ זי"ע בפרשת שופטים נבאר וז"ל: **'כי גם נקודת אמונתו בו יתברך גם כן מאיתו יתברך'**. א"כ משמע שאף נקודת האמונה לא האדם נותן אלא השי"ת מביא לו אמונה זו. א"כ חוזרת השאלה מה א"כ האדם עושה בעוה"ז??? האם עושה משהו או שכל מה שמאמין שה' עושה זה גם לא הוא עושה א"כ מה נשאר לאדם? ענה ר' אשר ובאר, לאדם נשארת נקודה אחת של בחירה, והיא להסכים שהקב"ה עושה את הכל. נקודה זו יכולה להעמיק עד קצה מוחו של האדם בעשייתו אך בסופו של דבר יש לו את הבחירה ובעיקר את המלחמה האם לכיר שהקב"ה מנהיג אותו או לחיות שהוא עושה. דיוק נפלא זה בעבודת השי"ת מבאר לנו באופן מיוחד את כל השתלשלות תוכן הדברים שהבאנו לעיל. כי זו א"כ האיתערותא דלתתא שמבקשים מהאדם – גורנישט – היינו ההכרה שהוא לא עושה כלום, ואז הוא מפנה את עצמו מעשייתו וממילא מתגלה השראת השכינה בכל מעשי ידיו. על דבר זה אנו עובדים בכל ימי העומר להכיר בכל מצב ובכל דבר עד הפרט הקטן ביותר את הנהגת ה' והשראת שכינתו ע"י סילוק הישות שלנו כביכול משם, ואז רק אז יכול לבוא על האדם השפעת האיתערותא דלעילא וכל ההשפעות החדשות שרוצים להשפיע עליו משמים.

כעת נוכל גם להבין אי"ה את מאמר המשנה הלומד מחברו אפי' אות אחת קורא לו רבו אלופו ומיודעו. הבאנו מקודם את ביאור של השפ"א זי"ע על תהו ובוהו. ממשיך השפ"א ומבאר, כי על אף שהקב"ה נסתר הוא גם בעוה"ב, השוני בין עוה"ז

המדינות שהגיע לביקור בכור האטומי של מדינתו, והמדען לקח אותו לסיבוב במפעל והראה לו את כל התהליך והשמות המורכבים... כשיצאו ראה ראה"מ על הקיר ליד הדלת שני לחצנים גדולים אחד בצע ירוק ואחד בצבע אדום. שאל את המדען ומה הם שני לחצנים אלו? אמר לו המדען: עד עכשיו הבנת הכל ורק זה נשאר לך להבין?... ע"ז ביארו בדרך מליצה את הפסוק **'איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת'**, הוי אומר אם אתה כזה כסיל, זה רק בגלל שאתה מראה שהבנת הכל ורק את 'זאת' אתה לא מבין אך אם אינך רוצה להראות את כסילותך אז תודה על האמת שאיש בער לא ידע – שאינך מבין בעצם כלום. אך בעומק העניין, דווקא זה שהאדם חושב עצמו ליודע, זה באמת הדבר היחיד שמעכב אותו מלהגיע ולהתחבר למקור החכמה, ומנגד כמה שהוא יתן יותר הכנעה ויבטל את ידיעותיו כך יוכל יותר להשרות עליו את השכינה, ולהגיע לתפקידו בעולם. ר' אשר זי"ע היה מבאר את המשנה **'הלומד מחברו אפילו אות אחת קורא לו רבו אלופו ומיודעו'**, ולומדים זאת מדוד המלך ע"ה שלמד מאחיתופל שני דברים וקראו רבו אלופו ומיודעו כך מי שלומד מחברו אפי' אות אחת... מקשה הבעש"ט הק', ולכאורה מה הק"ו הלא מפורש נאמר שדוד למד מאחיתופל שני דברים וכיצד אנו לומדים מזה שאפילו אם לימדו אות אחת? באר ר' אשר ואמר, אנו יודעים ומדברים כל הזמן שיש חיצוניות ופנימיות, יש ידע חיצוני ויש ידע פנימי, יש חכמה חיצונית וחכמה פנימית. אך בואו ונחזור לתחילת התהליך. התורה הק' כותבת **"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"**. השמים הם החלק הרוחני והארץ היא החלק הגשמי. ממשיכה התורה הק', **"והארץ היתה תהו ובוהו"**, כלומר רק בארץ יש תהו ובוהו, אך בשמים אין מושג שכזה. והשפ"א זי"ע מבאר השבוע מה ההבדל, ואומר שבאמת הקב"ה תמיד הוא נסתר גם בעולם הזה וגם בעוה"ב. אמנם כאן בעוה"ז הקב"ה נסתר בתוך הגשמי וכאן מגיעה העבודה של האדם שמתחילה אומרים לו שצריך לעשות מצוות וללמוד ולהתפלל, ולאחר מכן אומרים לו לבטל את כל העשייה שלו כדי שהקב"ה ישרה עליו

השני עושה מעשה שלא כהוגן, זה בשביל לעורר אותי – ואע"פ שאני בחיים לא הייתי נופל כך כמו השני, הרי שכל זה בפועל, אך בכח בוודאי שהייתי נופל. והטעם שהקב"ה שומר עלי שלא אפול בפועל הוא לא בשל צדקותי אלא משום שאם הייתי אמנם נופל כמו השני הייתי נופל עמוק יותר ממנו וא"כ חסד הבורא עשה עימי רק להראות לי את נפילת החבר כדי שאלמד מזה להיכן יכולתי להתדרדר לולי ה' עזרתה לי. ושלישית, מתברר בעצם שבגלל שאני לא חייתי שהקב"ה מנהיג אותי, היו צריכים משמים להפיל את השני בחטא כדי לעורר אותי לראות את ה'. א"כ אני הוא זה האשם בנפילתו של השני.

כל התהליך הזה גורם לאדם שיחיה עם החבר בהסתכלות פנימית ועמוקה מאוד. עבודה זו נותנת לאדם את ההתקשרות האמיתית לחיות מקושר לה'. וזה נקרא המתקת דינים בשרשם. עבודה זו מחברת את האדם לספירת החכמה שהיא הממצע בין האין (האי"ס ב"ה) ליש (לאדם הנמצא בתוך התהו ובוהו). ולכן הלומד מחברו בכזה אופן, א"כ אפילו אות אחת – היינו כל התורה שלומד ממנו בכזה אופן של חיבור ישיר לנותן התורה הקב"ה שהוא אין, אז האדם מקבל כל הזמן כוחות חדשים והשפעות חדשות מחמת שהוא מחובר למקור.

(נכתב ע"י ר' נפתלי בינג הי"ו)

לעוה"ב הוא שכאן בעוה"ז שהקב"ה מסתתר בתוך הגשמי והחומרי, העבודה של האדם היא בשני מישורים. תחילה לפרק את החומרי ולדעת שיש שם חיות של השי"ת. ואף לאחר השגה זו יש לאדם עבודה נוספת לבטל השגה זו ולדעת שגם מה שהשיג זה לא סוף התהליך אלא רב הנסתר על הגלוי מאחר וכמו שיש שמים ישנם גם שמי השמים. והשפ"א מכנה זו עומק תחת ועומק רום. כפי שיש עומק למטה יש גם עומק למעלה... וכיצד עבודה זו מתבצעת? המשיך ר' אשר והסביר, "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", ויאמר – הקב"ה אומר לנו, הסיבה שאני נותן לכם את המצב הזה של התהו ובוהו הוא כדי שתעבדו על עצמכם ותאמרו, אלקים יהי אור – היינו שתאמינו שזה אור על אף שאתם חושבים שזה חושך. וכמה שתכירו יותר במצב של אלקים כלומר של ההסתרה, שיש שם אור, כך יהי אור. וזהו מבחן הריסוק שהבאנו בתחילה. כמה שאדם יותר מכיר בריסוק שלו כך יותר הוא מקבל חוסן לשחרר את השליטה שלו ולתת לקב"ה להנהיג אותו. אך כל זמן שלא את ההכנעה יצטרך לעבור עוד מבחני ריסוק. הלומד מחברו – חבר לשון חיבור. כיצד אנו מתחברים אחד לשני. על ידי שאנו מסכימים לתת הכנעה לחבר, ולא סתם הכנעה לבד אלא כל תהליך ההכנעה כפי שמבאר הפרי הארץ זי"ע, תחילה יידע האדם שאם הוא קיים בעולם ואף חברו קיים זהו סימן מובהק שהחבר יכול ונמצא כאן בעולם לתקן איזה דבר שאני לא יכול לתקן, כי אילו יכולתי לתקן את חלקו של השני למה הוא כאן? ... שנית, אם ראיתי את

הצלון יו"ל צ"י

המכון להוצאת דברי רבנו"ק מספינקא רח' דונולד ד ב"ב.
להוצאות, שמחות, לצ"י להנצחת יקיריכם או להשתתפות בליכוי הרביט,
וכן לקבלת הצלון בדואר או במייל: 0527645800 או bingnaftali@gmail.com

לצ"י ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל

לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיצוכי"א